

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN VĂN HẢI

**ĐÀO TẠO NGHỀ GẮN VỚI GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ GIANG
TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN VĂN HẢI

**ĐÀO TẠO NGHỀ GẮN VỚI GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ GIANG
TỈNH HÀ GIANG**

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH
Mã số: 60.34.01.02

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRƯƠNG DUY HÒA

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Trần Văn Hải

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành được luận văn này, Tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ tận tình về nhiều mặt của các tổ chức và cá nhân.

Cho phép tôi được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến:

- Tiến sỹ Trương Duy Hòa, người hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt qua trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn;

- Ban giám hiệu Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh, Đại học Thái Nguyên, Khoa Sau đại học, các thầy cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tận tình truyền đạt những kiến thức mới, những kinh nghiệm trong học tập, nghiên cứu, giao tiếp và kinh nghiệm sống.

- UBND tỉnh Hà Giang, Lãnh đạo và chuyên viên Sở Lao động-TBXH, Cục Thông kê, Trường Cao đẳng nghề tỉnh Hà Giang.

- UBND thành phố Hà Giang, phòng Lao động -TB&XH, phòng Thống kê, các Trung tâm dạy nghề, Trung tâm dịch vụ việc làm, UBND các xã, phường, các doanh nghiệp, cá nhân có liên quan ở thành phố Hà Giang.

Tôi trân thành cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp đã động viên chia sẻ và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn./.

Trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Trần Văn Hải

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH SÁCH CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ HÌNH VẼ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	4
5. Những đóng góp mới của luận văn.....	4
6. Bố cục của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐÀO TẠO	
NGHỀ GẮN VỚI GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM.....	6
1.1. Cơ sở lý luận	6
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản đào tạo nghề	6
1.1.2. Việc làm và giải quyết việc làm.....	9
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm	15
1.2. Cơ sở thực tiễn	21
1.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới.....	21
1.2.2. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước	25
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Cách tiếp cận và câu hỏi đặt ra trong nghiên cứu có liên quan đến đề tài	30
2.1.1. Cách tiếp cận	30
2.1.2. Các câu hỏi đề tài cần giải quyết.....	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31

2.2.1. Phương pháp duy vật biện chứng và duy vật lịch sử	31
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	31
2.2.3. Phương pháp và xử lý thông tin	32
2.2.4. Phương pháp phân tích.....	33
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	33
2.4. Dự báo nhu cầu lao động Đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho người lao động trên địa bàn thành phố Hà Giang đến năm 2020	34
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO NGHỀ GẮN VỚI GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM Ở THÀNH PHỐ HÀ GIANG GIAI ĐOẠN 2009 - 2013.....	35
3.1. Tổng quan về thành phố Hà Giang, tỉnh Hà giang	35
3.1.1. Đặc điểm và điều kiện tự nhiên.....	35
3.1.2. Đặc điểm về kinh tế - xã hội	37
3.1.3. Dân số và cơ cấu dân số.....	39
3.2. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội có liên quan đến công tác đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm ở thành phố Hà Giang	40
3.2.1. Thuận lợi	40
3.2.2. Khó khăn	41
3.3. Thực trạng đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm trên địa bàn thành phố Hà Giang	41
3.3.1. Thực trạng đào tạo nghề.....	41
3.3.2. Thực trạng giải quyết việc làm sau đào tạo nghề.....	56
3.3.3. Cơ chế, chính sách của Nhà nước về ĐTN gắn với GQVL.....	61
3.3.4. Nhận thức của xã hội về học nghề gắn với việc làm	66
3.3.5. Đào tạo nghề gắn với chủ thể sử dụng lao động (doanh nghiệp, các cơ sở kinh doanh, dịch vụ)	68
3.3.6. Một số kết luận rút ra qua điều tra, khảo sát.....	72
3.3.7. Tổng hợp và sử dụng công cụ phân tích ma trận SWOT để tìm ra các giải pháp chủ yếu phát triển ĐTN gắn với GQVL ở thành phố Hà Giang.....	78

Chương 4: GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC ĐÀO TẠO NGHỀ GẮN VỚI GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ GIANG GIAI ĐOẠN 2014- 2020	79
4.1. Phương hướng và mục tiêu phát triển tới 2020	79
4.1.1. Dự báo nhu cầu sử dụng lao động qua đào tạo	79
4.1.2. Quan điểm, mục tiêu và phương hướng của địa phương	80
4.2. Một số giải pháp đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm	83
4.2.1. Giải pháp về nâng cao nhận thức của người lao động, doanh nghiệp, các tổ chức kinh tế, các ngành về đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm	83
4.2.2. Nâng cao chất lượng đào tạo nghề và xã hội hóa trong đào tạo nghề	85
4.2.3. Có chiến lược và tư duy đúng đắn về đào tạo nghề và phát triển nguồn nhân lực	89
4.2.4. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế, phát khu công nghiệp tập trung và các nghề thủ công mỹ nghệ	91
4.2.5. Tạo mối liên kết chặt chẽ giữa CSDN với doanh nghiệp, dạy nghề gắn với thị trường lao động	92
4.2.6. Một số giải pháp khác	95
4.3. Kiến nghị	97
4.3.1. Một số kiến nghị hàm ý về chính sách đối với cơ quan quản lý nhà nước ở cấp Trung ương và Tỉnh về lĩnh vực ĐTN và GQVL	97
4.3.2. Một số kiến nghị đối với cơ quan quản lý thành phố Hà Giang và chính quyền cơ sở	101
4.3.3. Đối với các CSDN	101
4.3.4. Đối với các doanh nghiệp	103
4.3.5. Đối với người học	103
KẾT LUẬN	104
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	109
PHỤ LỤC	111

DANH SÁCH CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ADB	Ngân hàng phát triển Châu Á
ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
CBQLDN	Cán bộ quản lý dạy nghề
CĐN	Cao đẳng nghề
CTMTQG	Chương trình mục tiêu quốc gia
CMKT	Chuyên môn kỹ thuật
CSDN	Cơ sở dạy nghề
CSVC	Cơ sở vật chất
CNH	Công nghiệp hóa
ĐTN	Đào tạo nghề
GVDN	Giáo viên dạy nghề
GQVL	Giải quyết việc làm
HĐND	Hội đồng nhân dân
HTX	Hợp tác xã
KHCN	Khoa học công nghệ
LĐTBXH	Lao động thương binh xã hội
LĐNT	Lao động nông thôn
LLLĐ	Lực lượng lao động
NNL	Nguồn nhân lực
SCN	Sơ cấp nghề
TTLĐ	Thị trường lao động
TCN	Trung cấp nghề
TTATGT	Trật tự an toàn giao thông
TTDN	Trung tâm dạy nghề
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
WTO	Tổ chức thương mại thế giới
UBND	Ủy ban nhân dân
XHH	Xã hội hóa

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1: Kết quả thực hiện chỉ tiêu về kinh tế của thành phố Hà Giang.....	38
Bảng 3.2: Dân số và giới tính qua các năm 2009-2013	39
Bảng 3.3: Cơ cấu dân số theo nhóm tuổi qua các năm 2009-2013.....	40
Bảng 3.4: Số lượng các cơ sở dạy nghề trên địa bàn thành phố Hà Giang.....	42
Bảng 3.5: Năng lực đào tạo nghề của các CSDN	43
Bảng 3.6: Các nghề có nhu cầu đào tạo trên địa bàn thành phố Hà Giang.....	44
Bảng 3.7. Các ngành nghề được cấp phép đào tạo từ năm 2009-2013.....	46
Bảng 3.8: Cán bộ, viên chức tại các CSDN trên địa bàn Tp Hà Giang	49
Bảng 3.9: Số vốn đầu tư cho xây dựng cơ sở vật chất từ 2009-2013	51
Bảng 3.10: Kinh phí đầu tư cho ĐTN qua các năm 2009 - 2013	52
Bảng 3.11: Kết quả đào tạo nghề cho lao động thành phố Hà Giang giai đoạn 2009-2013	54
Bảng 3.12: Lao động trong các khu vực của Tp Hà Giang giai đoạn 2009 - 2013	56
Bảng 3.13: Trình độ văn hóa, chuyên môn của lực lượng lao động ở thành phố Hà Giang	58
Bảng 3.14: Số lao động làm việc các lĩnh vực kinh tế giai đoạn 2009- 2013.....	59
Bảng 3.15: Số lao động được tạo việc làm mới qua các năm 2009-2013	59
Bảng 4.1: Nhu cầu sử dụng lao động qua đào tạo trong các ngành kinh tế....	80
Bảng 4.2: Số lượng lao động và các ngành nghề đào tạo	82
Bảng 4.3: Nhu cầu vốn đầu tư cho các CSDN trên địa bàn Tp Hà Giang.....	87
Bảng 4.4: Liên kết hoạt động ĐTN gắn với GQVL giữa CSDN và doanh nghiệp.....	94

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ HÌNH VẼ

Sơ đồ 1.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến ĐTN gắn với GQVL.....	16
Sơ đồ 1.2: Các yếu tố bên trong ảnh hưởng đến ĐTN gắn với GQCL.....	20
Sơ đồ 1.3: Các yếu tố bên ngoài ảnh hưởng đến ĐTN gắn với GQVL.....	21